

PROGNOZA
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego Gminy Pińczów

Opracowanie:

mgr inż. Łukasz Pluskota

Wrocław, 23.03.2021 r.

SPIS TREŚCI:

SPIS TREŚCI:	2
I. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY.....	3
II. MATERIAŁY WYJŚCIOWE, METODA PRZYJĘTA W OPRACOWANIU	4
III. OCENA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA	6
1. Charakterystyka środowiska przyrodniczego.....	6
2. Stan środowiska.....	21
3. Uwarunkowania ekofizjograficzne	27
IV. ANALIZA USTALEŃ ZMIANY STUDIUM	29
1. Główne cele zmiany Studium	29
2. Analiza i ocena wpływu rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych na środowisko....	29
3. Analiza i ocena wpływu na poszczególne komponenty środowiska we wzajemnym powiązaniu	30
4. Oddziaływanie na obszary chronione	31
V. PROPOZYCE ROZWIĄZAŃ OGRANICZAJĄCYCH NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO ORAZ ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH	34
VI. METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM.....	35
VII. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	36
VIII. PROGNOZA ZMIAN ŚRODOWISKA W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ ZMIANY STUDIUM.....	39
1. Przyjęte założenia.....	39
2. Prognoza skutków wpływu zmiany ustaleń zmiany studium na środowisko przyrodnicze	39
3. Oddziaływanie zmiany Studium poza obszarem opracowania	39
4. Środowiskowe skutki zaniechania realizacji ustaleń zmiany studium.....	39
5. Oddziaływanie transgraniczne	39
IX. STRESZCZENIE.....	40

I. PODSTAWA PRAWNA OPACOWANIA PROGNOZY

Projekt zmiany Studium opracowany został w oparciu o uchwałę nr XVII/157/2019 Rady Miejskiej w Pińczowie z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pińczów.

Podstawą prawną opracowania prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego stanowią:

- ⇒ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020r., poz. 283 ze zm.);
- ⇒ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, (Dz. U. z 2020 r., poz. 1219);
 - ⇒ Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293 ze zm.).

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany studium ma na celu dokonanie oceny skutków realizacji ustaleń zmiany dokumentu w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, wskazanie potencjalnie uciążliwych lub korzystnych dla środowiska ustaleń urbanistycznych i powinna stanowić integralną część opracowania studium i podawać rozwiązanie poprawiające istniejący i planowany sposób zagospodarowania.

II. MATERIAŁY WYJŚCIOWE, METODA PRZYJĘTA W OPRACOWANIU

Przy sporządzaniu Prognozy wykorzystano następujące materiały:

1. Projekt w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pińczów;
2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pińczów, 2019;
3. Programu ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Pińczów na lata 2014-2017 z uwzględnieniem zadań realizowanych w 2014r. oraz perspektywą na lata 2018-2021;
4. www.natura2000.gdos.gov.pl;
5. Opracowanie ekofizjograficzne, 2017,
6. Prognoza oddziaływania na środowisko Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pińczów, 2019;
7. Diagnoza obecnej sytuacji w gminie Pińczów służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, 2018 r.

Obowiązek sporządzenia Prognozy, a także jej ogólny zakres, wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (art. 46 - 53). Zgodnie z nim prognoza:

- określa, analizuje i ocenia istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu, stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu, przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań

alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zakres merytoryczny prognozy jest bardzo szeroki i obejmuje kompleks zagadnień związanych z problematyką ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, ochroną zdrowia mieszkańców i zasobów naturalnych, kształtowaniem i ochroną walorów krajobrazowych.

W trakcie sporządzania prognozy przeanalizowano rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne i pozostałe ustalenia projektu zmiany studium pod kątem ich zgodności z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym oraz pod kątem ochrony walorów środowiska kulturowego. Analizie poddano również ustalenia projektu studium dotyczące warunków zagospodarowania terenu. Podjęto również próbę oceny stanu i funkcjonowania środowiska, jego walorów i zasobów, określonych w opracowaniu ekofizjograficznym.

Oddziaływanie na środowisko przyrodnicze i zabytki zainwestowania przewidziane projektu zmiany studium miejscowego oceniano, posługując się następującymi kryteriami:

- ⇒ charakterem zmian (bardzo korzystne, korzystne, niekorzystne, niepożądane, bez znaczenia),
- ⇒ intensywności przekształceń (nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne),
- ⇒ bezpośredniości oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane),
- ⇒ okresu trwania oddziaływania (długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe),
- ⇒ częstotliwości oddziaływania (stałe, okresowe, epizodyczne),
- ⇒ zasięgu oddziaływania (miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne),
- ⇒ trwałości przekształceń (nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewaloryzacji).

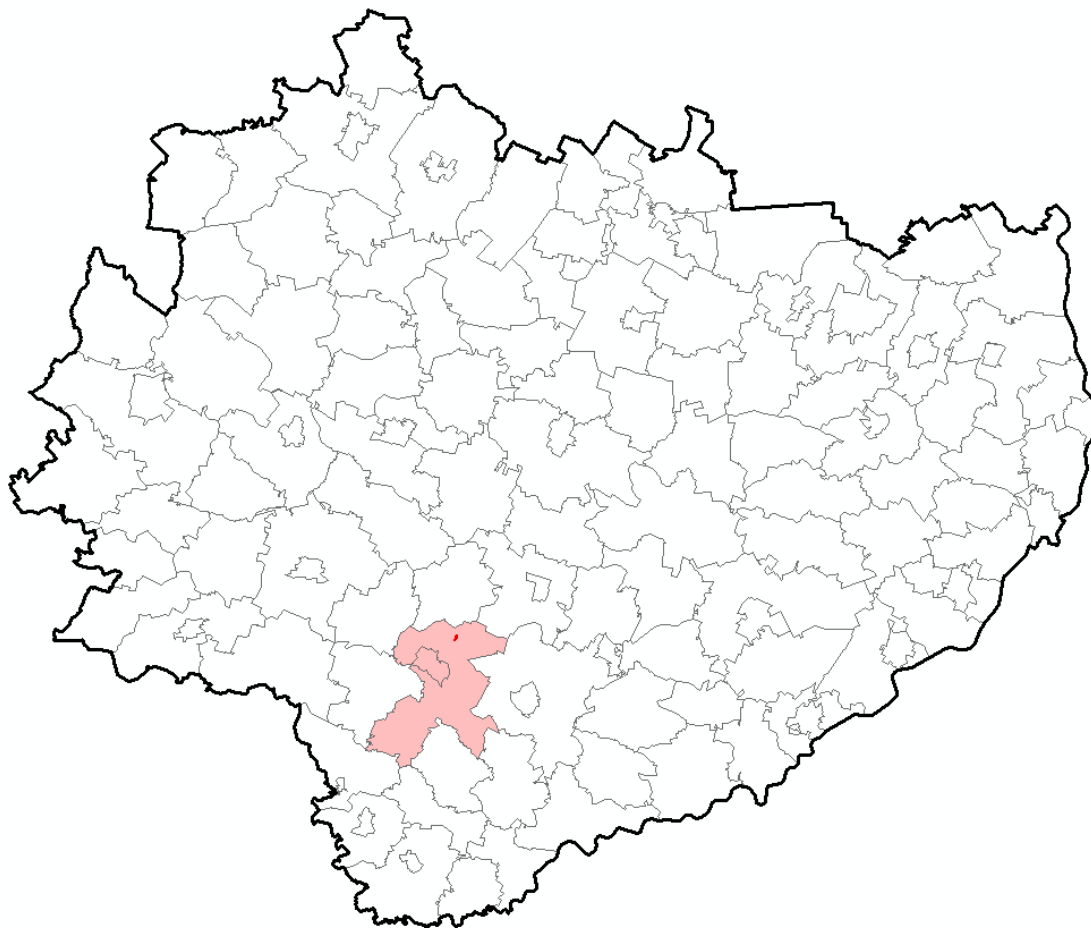
Załącznikiem do tekstu Prognozy jest mapa w skali studium (1:10 000).

Zgodnie z procedurą zawartą w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, na mocy art. 53, dział IV, rozdz. 2, otrzymano uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości przygotowywanej prognozy oddziaływania na środowisko z właściwym Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

III. OCENA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

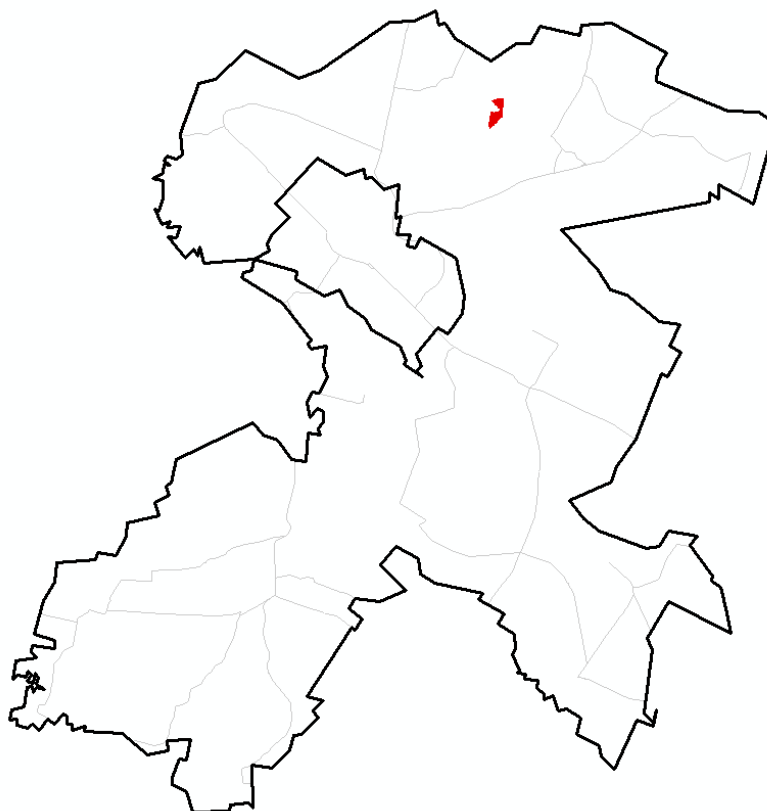
1. Charakterystyka środowiska przyrodniczego

Położenie geograficzne i administracyjne

Ryc.. Położenie gminy Pińczów na tle województwa świętokrzyskiego
Źródło: opracowanie własne

Gmina Pińczów położona jest w południowej części województwa świętokrzyskiego, powiecie pińczowskim. Oddalona o ok. 12 km na północny-zachód od Busko-Zdroju. Położona przy rzece Nida. Gmina sąsiaduje z 9 gminami: gm. Busko-Zdrój, gm. Chmielnik, gm. Czarnocin, gm. Działoszyce, gm. Imielno, gm. Kije, gm. Michałów, gm. Wiślica, gm. Złota.

Rys. Położenie obszaru opracowania w odniesieniu do gminy
Źródło: opracowanie własne

Obszar objęty opracowaniem zajmuje powierzchnię około 13,46 ha i położony jest w północno-wschodniej części gminy, w rejonie wsi Szczypiec. Położony jest w dużym kompleksie leśnym i jest niezagospodarowany. Najbliższe zabudowania oddalone są o około 200 m, oddzielone pasem lasu.

Budowa geologiczna i rzeźba terenu

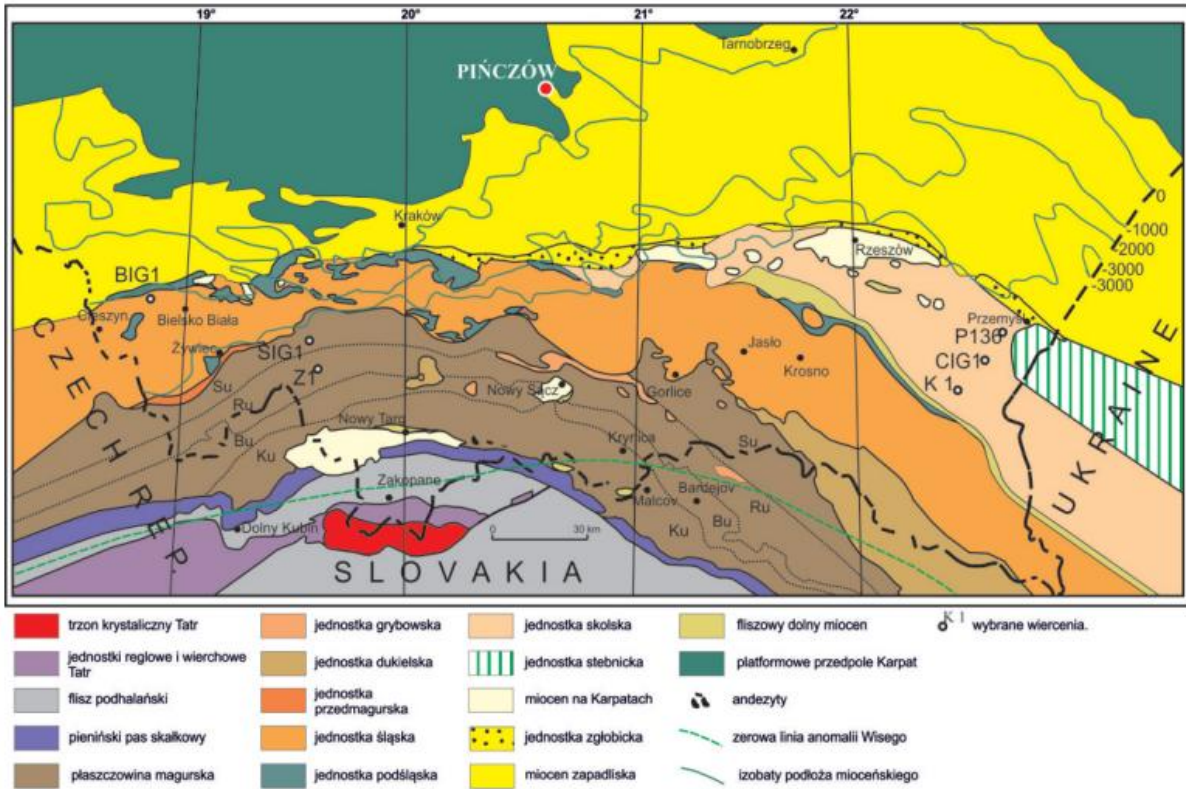
Geologia

Według szkicu tektonicznego polskich Karpat, obszar gminy Pińczów zlokalizowany jest na granicy jednostki podśląskiej i miocenińskiego zapadliska. Głównymi skałami występującymi na tym terenie są skały osadowe, wapienie czy gipsy, gdzie odsłonięcie geologiczne ciągną się wzdłuż południowego obrzeża Gór Świętokrzyskich od okolic Pińczowa aż po dolinę Wisły. Najstarszymi utworami jakie można tutaj spotkać są margle i opoki pochodzące z epoki kredowej (kreda górna). Natomiast trzeciorzędowe utwory przedstawiają wapienie litotamniowe, margle, gipsy oraz ropy. Wapienie i margle można znaleźć obrębnie Garbu Pińczowskiego (od Skowronna do Bogucic), a także wydobywane incydentalnie na potrzeby budownictwa lokalnego w rejonie Młodzaw Małych.

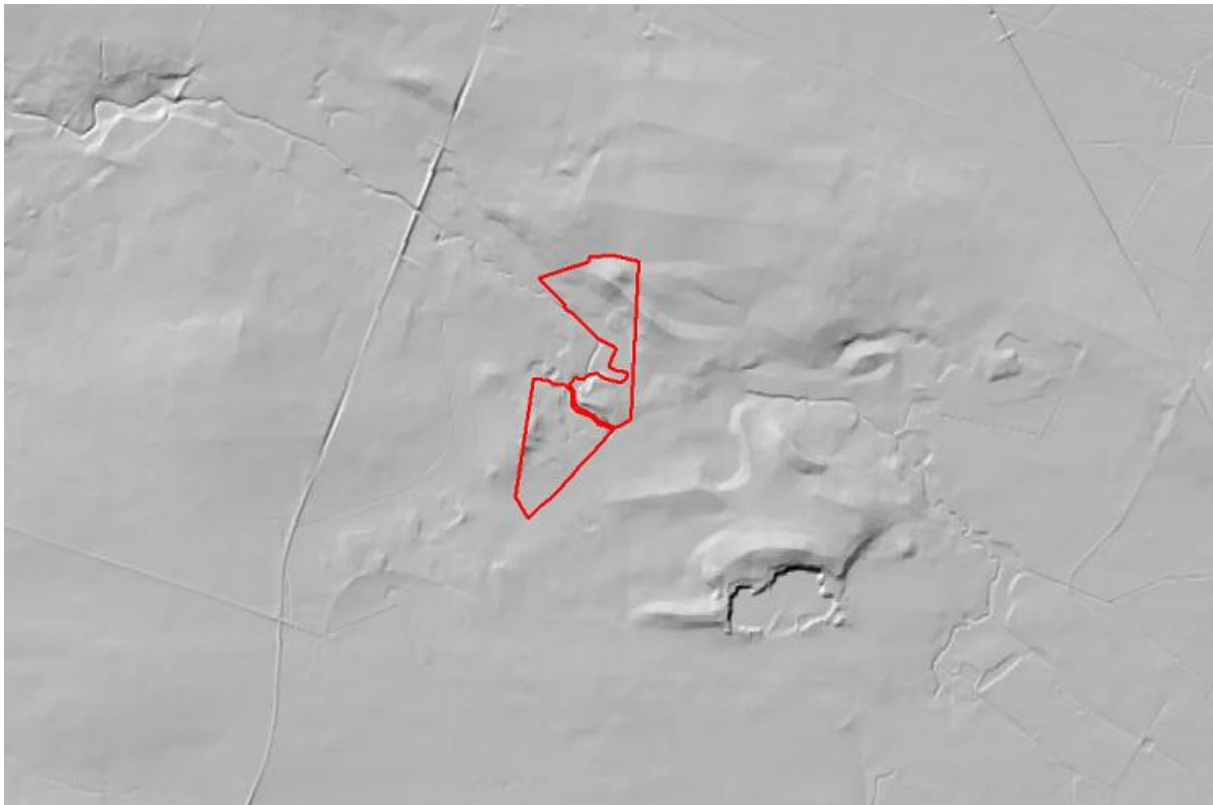
Z surowców występujących w gminie największy udział mają osady i skały węglanowe, a także utwory okrucowe.

Okres czwartorzędu reprezentują lessy, zlokalizowane w południowej części gminy, oraz wapienie, margle, żwiry, piaski czy gliny zwałowe. Doliny rzek pokrywają zaś mady rzeczne.

W obszarze opracowania znajdują się złoża piasków.

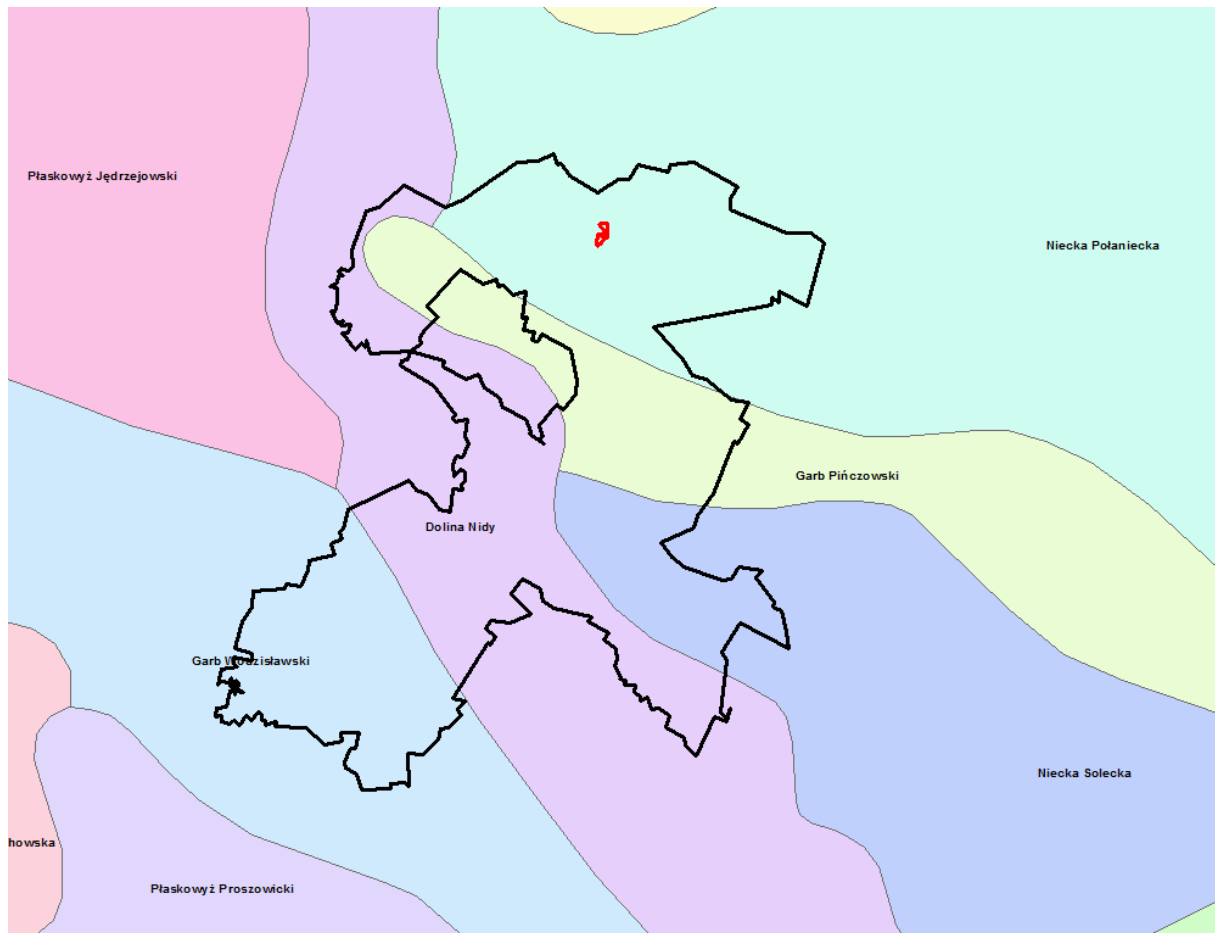
Rzeźba terenu

Ryc. Rzeźba terenu obszaru opracowania

Źródło: opracowanie własne na podstawie cieniowania 1m x 1m - geoportal.gov.pl

Powierzchnia terenu gminy jest bardzo zróżnicowana co potwierdza występowanie na tym terenie aż 5 mezoregionów Niecki Nidziańskiej: Niecka Połaniecka, Garb Pińczowski, Dolina Nidy, Niecka Solecka i Garb Wodzisławski. Obszar objęty opracowaniem położony jest w obrębie mezoregionu- Niecka Połaniecka.

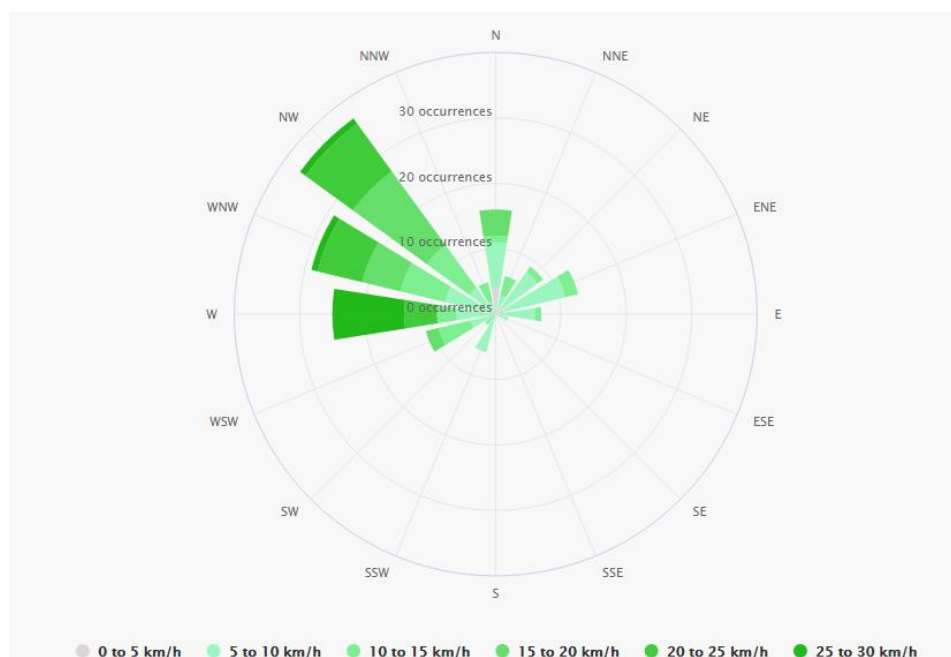
Makroregion Niecka Nidziańska w którym położona jest gmina stanowi rozległe obniżenie pomiędzy Wyżyną Krakowsko-Częstochowską i Wyżyną Kielecką, gdzie utwory kredowe i mioceńskie tworzą garby i wzgórza (190-270 m n.p.m.), a cały region wykazuje duże zróżnicowanie litologiczne i glebowe.

Niecka Połaniecka to nieco obniżony obszar występujący na północ od doliny Nidy, z miejscami urozmaiconymi płatami pagórków wydmych, zlokalizowanych w rejonie Szczyzca.

Topoklimat

Klimat w gminie zaliczany jest do rejonu Śląsko-Krakowskiego i dzielnicy Częstochowsko-Kieleckiej. Średnia roczna temperatura wynosi tutaj 7,5 – 8 °C, a najcieplejszym miesiącem jest lipiec ze średnią temperaturą 17,6°C. Styczeń jest miesiącem najzimniejszym – średnia temp. -3°C.

Opady atmosferyczne wynoszą średnio 600 mm w rozkładzie rocznym, a największe przypadają na lipiec, a najmniejsze na styczeń i luty. Średnio w roku notuje się 150-160 dni deszczowych, 62 dni bezchmurnych i 122 dni całkowicie zachmurzonych.

Ryc. 7 Wykres rozkładu wiatrów.

Źródło: www.meteoblue.com

Na terenie gminy jest przewaga wiatrów z kierunków zachodniego i północno-zachodniego.

Wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe

Gmina Pińczów położona jest w zlewni rzeki Nidy, przepływającej przez centralną jej część. Ponadto przepływają tutaj liczne mniejsze ciek, jak Struga Podłęska, Bogucanka oraz Mozgowianka. Ważnym uzupełnieniem wód powierzchniowych są zbiorniki wodne, w tym największy Zalew o funkcji rekreacyjnej i zbiorniki na południu gminy, w tym pokopalniany w Gackach.

Obszar opracowania znajduje się w obszarze JCWP Struga Podłęska (PLRW20007216549)

Tab. Charakterystyka JCWP na obszarze opracowania (na podst. <http://geoportal.kzgw.gov.pl/imap/>)

JCWP	Stan / potencjał ekologiczny	Status	monitorowanie	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
Struga Podłęska	zły	Silnie zmieniona część wód	monitorowany	zagrożona

Cele środowiskowe dla jednolitych części wód ustalone zostały w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” Opracowanie planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wynika z ustaleń Ramowej Dyrektywy Wodnej. Plany są narzędziem polityki wodnej w Polsce i stanowią podstawę do podejmowania decyzji

mających wpływ na stan zasobów wodnych oraz określają zasady gospodarowania wodami w trakcie 6-letniego cyklu planistycznego. Cele środowiskowe dla jednolitych części wód zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizykochemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód. Dla jednolitych części wód, będących obecnie w złym stanie/potencjale ekologicznym, celem środowiskowym będzie poprawa tego stanu/potencjału. Dla naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego.

Zagrożenie powodziowe

Według danych map zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego sporządzonych przez KZGW obszar opracowania nie jest położony w zasięgu zagrożenia powodziowego.

Wody podziemne

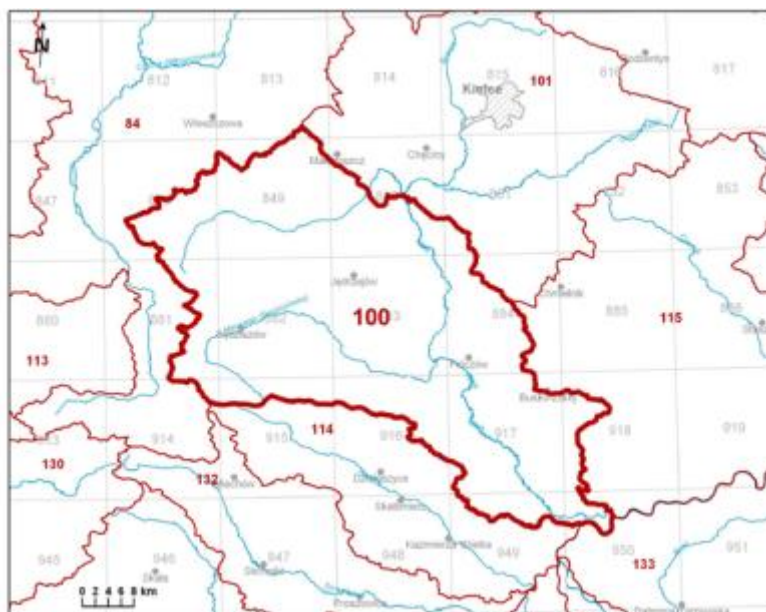
Na terenie niemal całej gminy znajduje się GZWP Nr 409 Niecka Miechowska (część SE), jedynie w mały obszar w północno-wschodniej części gminy, jest położony poza jego obszarem. Jest to zbiornik porowo-szczelinowy o średniej głębokość wody około 70 m.

Zgodnie z podziałem na jednolite części wód podziemnych gmina położona jest w zasięgu JCWPd nr 100, 114 oraz 115.

Na obszarze opracowania występuje JCWPd nr 100.

Poniżej zaprezentowano parametry hydrogeologiczne jednostek (na podstawie „Charakterystyka geologiczna i hydrogeologiczna zweryfikowanych JCWPd, PSH, 2012).

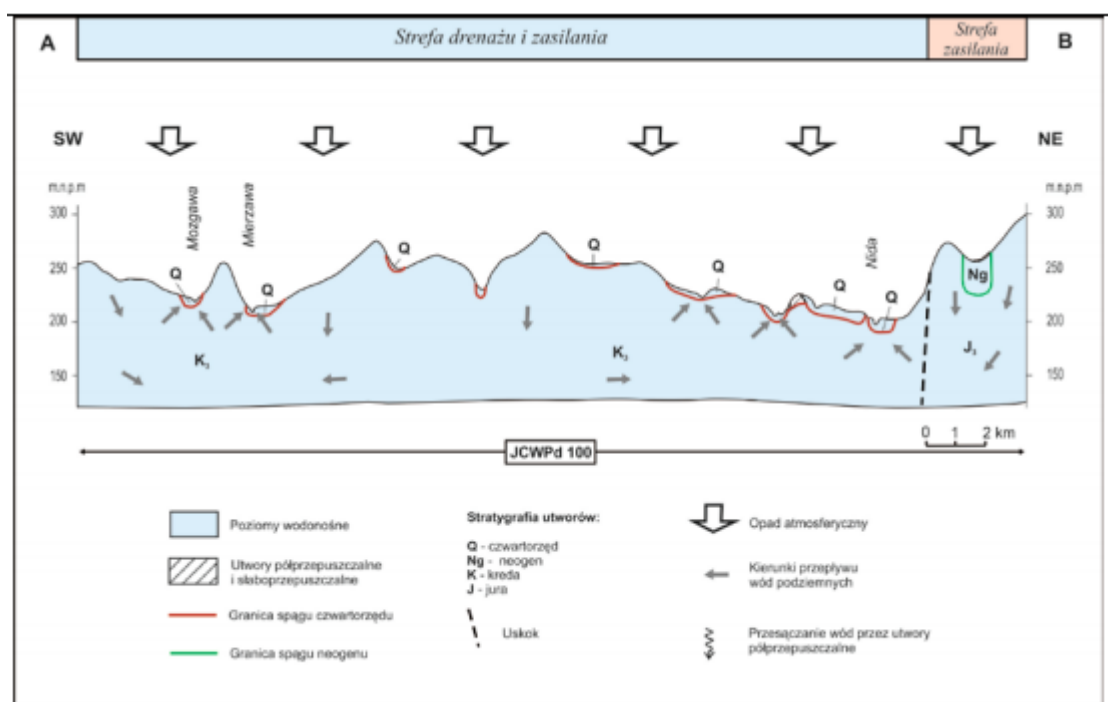
Nr JCWPd: 100 - Powierzchnia: 2221,5 km², Region wodny: Górnej Wisły, Region hydrogeologiczny wg Atlasu hydrogeologicznego Polski 1995 r.: X,XI,XIII

Rysunek 1 Zasięg JCWPd 100
źródło: pgi.gov.pl

Zasilanie warstw wodonośnych odbywa się przez infiltrację opadów atmosferycznych. Moduł infiltracji efektywnej jest bardzo zróżnicowany przestrzennie. Zależy od wielkości opadów i przepuszczalności skał odsłaniających się na powierzchni terenu. Średnia jego wartość jest zbliżona do modułu odpływu podziemnego ze zlewni Nidy i wynosi około 270 m³ /d*km² .

W północno-zachodniej części JCWPd, na odcinku gdzie jej granica biegnie wzdłuż północno-wschodniej granicy niecki miechowskiej ma miejsce niewielki dopływ boczny z sąsiedniej JCWPd nr 101. Pozostałe granice są hydrodynamiczne i biegną po działach wód podziemnych, które z pewnym przybliżeniem pokrywają się z działami wód powierzchniowych zlewni cząstkowej rzeki Nidy poniżej ujścia Czarnej Nidy. Naturalnymi strefami drenażu wewnątrz JCWPd są rzeki i cieki powierzchniowe z tym, że dla głębiej położonych warstw wodonośnych są to głównie rzeka Nida i jej dopływ Mierzawa. Funkcję drenażu pełnią również liczne ujęcia wód podziemnych (studnie wiercone i kopane). Kierunki krążenia wód podziemnych są często bardzo skomplikowane ze względu na zróżnicowaną przepuszczalność warstw wodonośnych i występowanie pomiędzy nimi utworów półprzepuszczalnych. Generalnie jednak wody wszystkich pięter/poziomów wodonośnych odpływają do naturalnych stref drenażu. Oddziaływanie ujęć zaburza naturalne kierunki krążenia wód podziemnych tylko lokalnie i na niewielkich obszarach. We wschodniej części terenu, w rejonie Buska-Zdroju zmiany ciśnień piezometrycznych spowodowane eksploatacją leczniczych wód siarczkowych z poziomu górnokredowego (piaskowców i piasków cenomanu) powodują miejscami mieszanie się wód słodkich i zmineralizowanych.

Rysunek 2 Schemat przepływu na obszarze JCWPd 100.
źródło: pgi.gov.pl

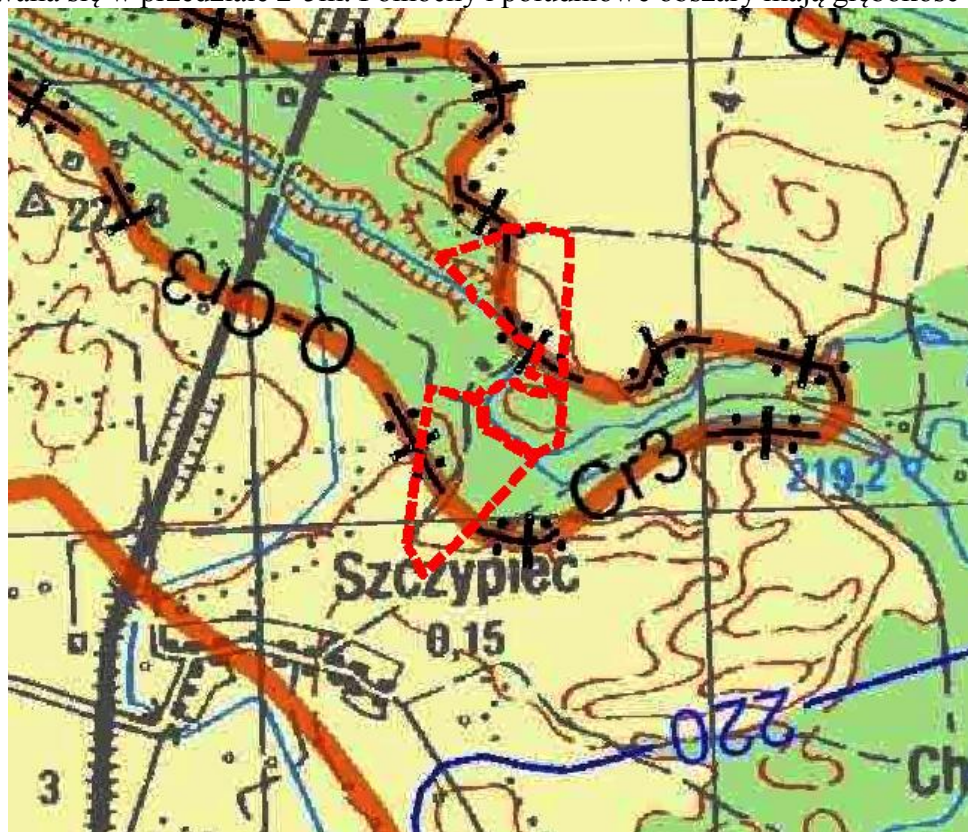
Cele środowiskowe dla jednolitych części wód podziemnych również ustalone zostały w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”). Dla wód podziemnych ustalono następujące cele środowiskowe:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń,
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu,
- ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Dla spełnienia wymogu nie pogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu.

Według oceny stanu JCWPd, 2012 r. stan ilościowy, chemiczny jak i ogólną ocenę stanu określono na dobry. Ryzyko niespełnienia celów środowiskowych oceniono jako niezagrażona.

Obszar opracowania położony jest na czwartorzędowym i czwartorzędo-kredowym (kreda górna) pierwszym poziomie wodonośnym, gdzie jego głębokość w środkowej części obszaru waha się w przedziale 2-5m. Północny i południowe obszary mają głębokość 5-10 m.

Ryc. Głębokość Głównego Piętra Wodonośnego

Źródło: Mapa hydrologiczna Polski 1 : 50 000 - Pierwszy poziom wodonośny - Występowanie i hydrodynamika

Gleby

W gminie Pińczów przeważają gleby brunatne, brunatne właściwe, które powstały na lessach, piaskach gliniastych, glinach, iłach położonych na płaskiej i łagodnej powierzchni. Występują tutaj również czarnoziemy i czarnoziemy zdegradowane. Lokalnie występują rędziny utworzone na wapieniach i marglach kredowych. Gleby kwaśne stanowią w gminie nie więcej niż 20% ogółu.

Obniżenia terenu, zwłaszcza wzdłuż dolin rzecznych i zbiorników wodnych wytworzone zostały gleby murszowe i glejowe.

Szata roślinna i świat zwierzęcy

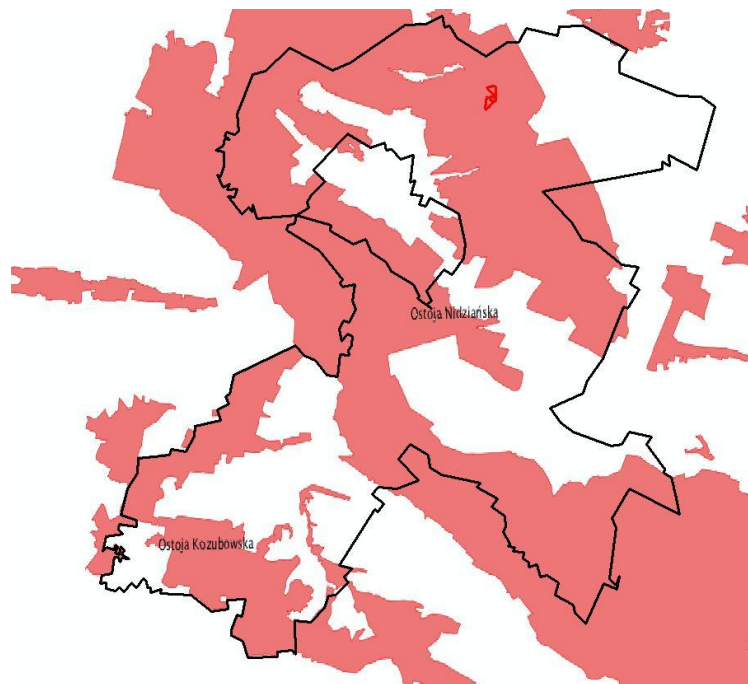
Miejscową faunę i florę kształtują głównie występujące liczne formy ochrony przyrody w tym obszary Natura 2000, z cennymi siedliskami.

Chronione elementy środowiska

Gmina Pińczów charakteryzuje się bogactwem cennych przyrodniczo obszarów. Na podstawie ustawy o ochronie przyrody na terenie gminy wyróżnia się następujące formy ochrony przyrody:

- Obszar Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003;
- Obszar Natura 2000 Ostoja Kozubowska PLH260029;
- Obszar Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001;
- Szaniecki Park Krajobrazowy;
- Nadnidziański Park Krajobrazowy;
- Kozubowski Park Krajobrazowy;
- Nadnidziański Obszar Chronionego Krajobrazu;
- Kozubowski Obszar Chronionego Krajobrazu;
- rezerwat przyrody Krzyżanowice;
- rezerwat przyrody Grabowiec;
- rezerwat przyrody Pieczyska;
- rezerwat przyrody Skowronno;
- rezerwat przyrody Winiary Zagojskie;
- rezerwat przyrody Skotniki Górne;
- rezerwat przyrody Polana Polichno;
- stanowisko dokumentacyjne Wąwozy lessowe w Bugaju;
- 17 pomników przyrody;
- 8 użytków ekologicznych;

Obszar objęty zmianą studium położony jest w zasięgu Obszaru Natura 2000 – Ostoja Nidziańska oraz Nadnidziańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Zatem niniejszy dokument dokona analizy tych form bowiem, pozostałe znajdują się w znacznym oddaleniu i nie prognozuje się wpływu przedmiotowej zmiany studium na te obszary.

Ryc. Lokalizacja gminy i obszaru opracowania na tle Obszarów Natura 2000 – obszary siedliskowe (*Opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ*)

Obszar Natura 2000 – Ostoja Nidziańska PLH260003

Obszar ten jest położony w centralnej części Niziny Nidziańskiej, przechodząc przez znaczną część gminy. Teren opracowania znajduje się w całości w tym obszarze.

Stanowi on fragment rejonu Poniidzia, a krajobraz jest bardzo urozmaicony. Charakteryzuje go duża różnorodność warunków siedliskowych oraz zróżnicowanie szaty roślinnej. Lasy w Ostoji Nidziańskiej zajmują zaledwie 6% powierzchni, lecz występują tutaj ciepłolubne zarośla i murawy kserotermiczne. Szata roślinna Poniidzia ma charakter półnaturalny, czego przyczyną jest utrwalony sposób gospodarowania jakim jest rolnictwo i wypas. Drobne ciekły wodne tworzą tutaj rozlewiska i zbiorniki szuwar. Płaskowyże przecinają liczne wąwozy, a na obszarach nie zalesionych zlokalizowane są zbiorniki wodne z ostojami wielu gatunków ptaków. Centralna część Poniidzia charakteryzuje się krasową rzeźbą i występowaniem gipsów i typowymi dla takich rejonów licznymi jaskiniami, lejami krasowymi, wywierzyskami czy ślepyimi dolinkami.

Przedmiotem ochrony Obszary Natura 2000 Ostoja Nidziańska są **siedliska przyrodnicze**:

- Śródładowe słone łąki, pastwiska i szuwały (Glauco-Puccinietalia część - zbiorniki śródładowe);
- Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiornikami z Nymphaeion, Potamion;
- Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiornikami włosieniczników Ranunculion fluitans;
- Zalewane muliste brzozy rzeki z roślinnością Chenopodion rubri p.p. i Bidenton p.p.;
- Murawy kserotermiczne (Festuco-Brometea i ciepłolubne murawy z Asplenion septentrionalis);
- Festucion pallens) - priorytetowe są tylko, gdy występują na nich ważne stanowiska storczyków;
- Murawy kserotermiczne (Festuco-Brometea i ciepłolubne murawy z Asplenion septentrionalis Festucion pallens);

- Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion);
- Ziołorośla górskie (Adenostylion alliariae) i ziołorośla nadrzeczne (Convolvuletalia sepium);
- Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatoris);
- Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea);
- Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, torfowisk, mechowisk;
- Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania;
- Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum);
- Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae) i olsy źródliskowe;
- Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum);

Flora:

- *Cypripedium calceolus* Obuwik pospolity;
- *Liparis loeselii* Lipiennik Loesela;
- *Carlina onopordifolia* Dziewięciślił popłocholistny;
- *Serratula lycopifolia* Sierpik różnolistny;

Fauna:

- *Barbastella barbastellus* Mopek;
- *Castor fiber* Bóbr europejski;
- *Lutra lutra* Wydra;
- *Triturus cristatus cristatus* Traszka grzebieniasta;
- *Bombina bombina* Kumak nizinny;
- *Lampetra planeri* Minóg strumieniowy;
- *Aspius aspius* Boleń;
- *Rhodeus sericeus amarus* Różanka;
- *Misgurnus fossilis* Piskorz;
- *Cobitis taenia* Koza;
- *Cottus gobio* Głowacz białopłetwy;
- *Vertigo angustor* Poczwarówka zwężona;
- *Unio crassus* Skójka gruboskorupowa;
- *Ophiogomphus cecilia* Trzepla zielona;
- *Maculinea (Phengaris) teleius* Modraszek telejus;
- *Lycaena helle* Czerwończyk foletek;

Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach, z dnia 29 kwietnia 2014 r. ustanowiono plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 – Ostoja Nidziańska PLH260003.

Na obszarze objętym opracowaniem i bliskim jego sąsiedztwie nie stwierdzono występowania cennych siedlisk przyrodniczych i flory. Natomiast, wzdłuż cieku wodnego przebiegającego między złożami, zidentyfikowano siedliska nr 1355 *Lutra lutra* wydry, oraz nr 1337 *Castor fiber* bobra europejskiego.

Ww. zarządzenie określiło następujące cele działań ochronnych dla zidentyfikowanych siedlisk faunistycznych: „Zachowanie obecnej struktury i funkcji siedliska gatunku. Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców”. W zakresie wskazania działań ochronnych: „Przedmiot na znanych stanowiskach nie wymaga działań związanych z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania oraz z ochroną czynną”. Wskazano

działania związane z monitoringiem stanu przedmiotów ochrony – C1 (ocena stanu zachowania przedmiotów, zgodnie z obowiązującą metodyką).

Nadnidziański Obszar Chronionego Krajobrazu

Obszar wyznaczony został 3 listopada 2001 roku, zajmuje powierzchnię 26,31 tys. ha i pokrywa zasięgiem dawną otulinę Parku. Obejmuje on tereny występowania rzadkich gipsowych formacji geologicznych z licznymi formami krasowymi, a także ciepłolubnych zbiorowisk roślinności kserotermicznej, torfowiskowej i bagiennej.

Obecnie dla obszaru obowiązuje uchwała nr XLIX/882/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Nadnidziańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu formułując następujące działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:

- ochrona dużych kompleksów leśnych dla zachowania różnorodności biologicznej lasu;
- szczególna ochrona ekosystemów i wyjątkowo cennych krajobrazów;
- zachowanie naturalnych stanowisk roślinności kserotermicznej i halofitowej;
- zachowanie naturalnych fragmentów obszarów wodnych i wodno-błotnych;
- zachowanie tworów i składników przyrody nieożywionej.

Uchwała zakazuje na terenie obszaru:

- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Powyższe zakazy nie dotyczą:

- terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- terenów objętych ustaleniami projektów planów zagospodarowania przestrzennego lub projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała

brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu
- ustaleń warunków zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej oraz obiektów i urządzeń budowlanych niezbędnych do jej użytkowania, pod warunkiem zapewnienia minimum 30% powierzchni biologicznie czynnej na danym terenie.

Nadnidziański Park Krajobrazowy

Obszar opracowania znajduje się w otulinie Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego przyjętego uchwałą Nr XLIX/874/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie utworzenia Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego, która wskazuje szczególne cele ochrony Parku:

- zachowanie cennych biocenoz z chronionymi i rzadkimi gatunkami flory, fauny i grzybów;
- zachowanie różnorodności geologicznej, w tym obszarów występowania krasu i rzeźby lessowej;
- racjonalne wykorzystanie zasobów złóż kopalin;
- zachowanie naturalnych fragmentów ekosystemów wodnych i wodno – błotnych;
- zachowanie populacji roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową;
- zachowanie siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, w tym w szczególności muraw kserotermicznych, torfowisk i solnisk śródlądowych;
- zachowanie układów i obiektów zabytkowych, a także miejsc pamięci narodowej;
- preferowanie zabudowy nawiązującej do regionalnej tradycji i otaczającego krajobrazu;
- zachowanie wartości historycznych, kulturowych i etnograficznych;
- zachowanie istniejących punktów i ciągów widokowych;
- ograniczanie negatywnego wpływu działalności gospodarczej na krajobraz.

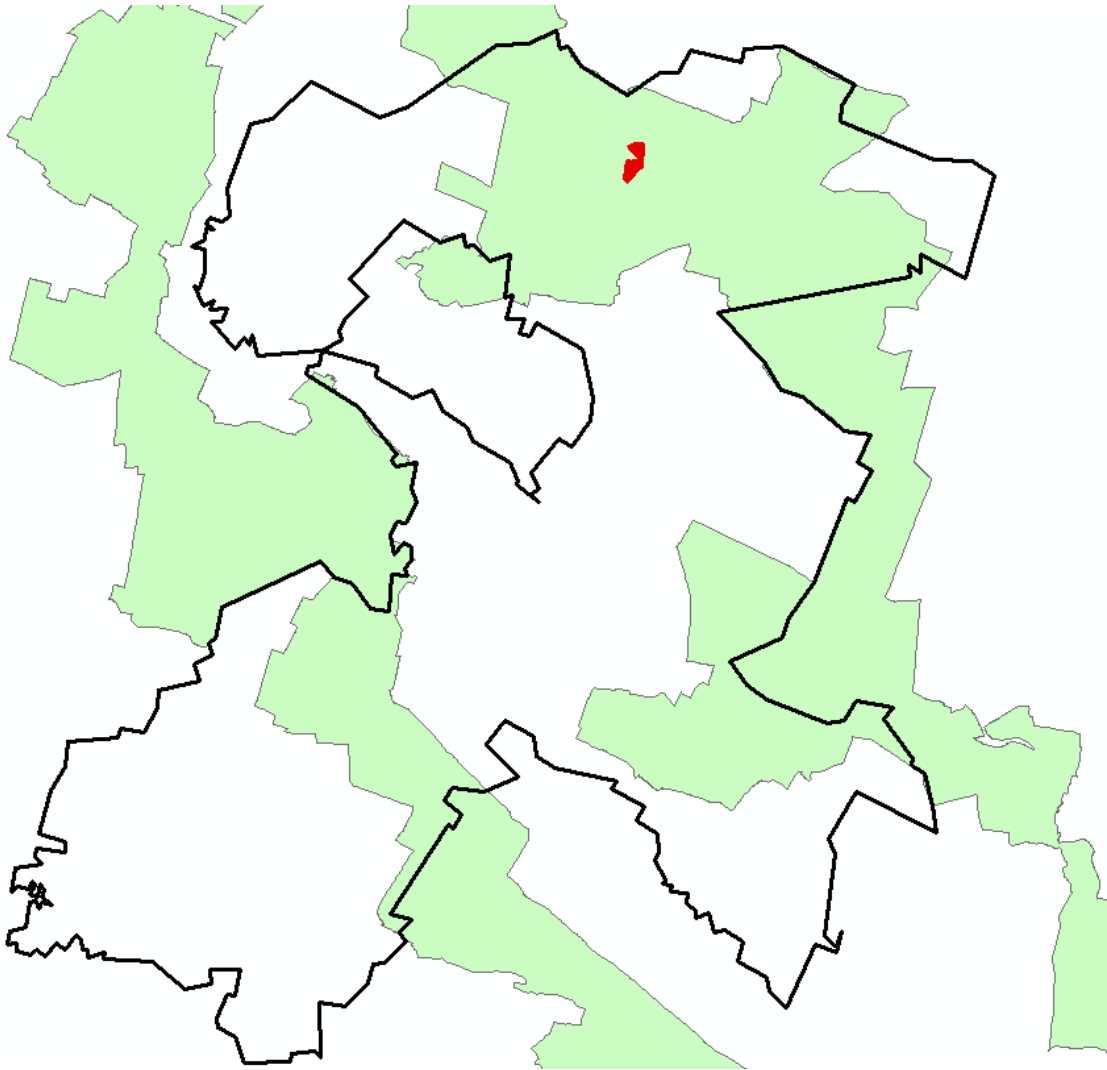
Uchwała zakazuje na terenie obszaru:

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.);

- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno – błotnych;
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową.

Powyższe zakazy nie dotyczą:

- terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody parku krajobrazowego;
- terenów objętych ustaleniami projektów planów zagospodarowania przestrzennego lub projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody parku krajobrazowego;
- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody parku krajobrazowego

Ryc. Obszar opracowania w zasięgu NOChK (opracowanie własne)

Korytarze ekologiczne

Przez obszar opracowania przebiega korytarz ekologiczny Dolina Nidy (KPdC-8B) wg „Projektu korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce” (Jędrzejewski i in. 2005), zaktualizowanych w latach 2010-2012 przez Instytut Biologii Ssaków PAN w Białowieży, w ramach projektu „Ochrona obszarów siedliskowych i korytarzy ekologicznych dzikiej fauny przy drogach szybkiego ruchu w Polsce”. Zgodnie z „Mapą przebiegu korytarzy ekologicznych w Polsce”, która opracowana została przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) pod kierownictwem prof. dr. hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego. (Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011). Głównym założeniem merytorycznym było opracowanie mapy korytarzy o charakterze multifunkcyjnym - przeznaczonych dla możliwie największej liczby gatunków i łączących różnorodne siedliska przyrodnicze, zwłaszcza podlegające ochronie w ramach sieci

Natura2000. Podstawowym celem opracowania mapy było stworzenie praktycznego narzędzia dla ochrony siedlisk i gatunków zagrożonych fragmentacją środowiska, wykorzystywanego w planowaniu przestrzennym i projektowaniu inwestycji liniowych.

2. Stan środowiska

Powietrze atmosferyczne

Dopuszczalne wartości stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. (Dz. U. poz. 1031) przedstawiono w tabeli poniżej (tab. 2).

Tab. 2. Wartości dopuszczalnych stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu, określone ze względu na ochronę zdrowia ludzi i roślin.

Nazwa substancji	Okres uśredniania wyników pomiarów	Poziom dopuszczalny substancji w powietrzu [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Margines tolerancji [%]				
			----- [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]				
			2010	2011	2012	2013	2014
Benzen	rok kalendarzowy	5 ^{c)}	-	-	-	-	-
Dwutlenek azotu	jedna godzina	200 ^{c)}	-	-	-	-	-
	rok kalendarzowy	40 ^{c)}	-	-	-	-	-
Tlenki azotu ^{d)}	rok kalendarzowy	30 ^{e)}	-	-	-	-	-
Dwutlenek siarki	jedna godzina	350 ^{c)}	-	-	-	-	-
	24 godziny	125 ^{c)}	-	-	-	-	-
	rok kalendarzowy i pora zimowa (okres od 01 X do 31 III)	20 ^{e)}	-	-	-	-	-
Ołów ^{f)}	rok kalendarzowy	0,5 ^{c)}	-	-	-	-	-
Pył zawieszony PM 2,5 ^{g)}	rok kalendarzowy	25 ^{c), j)}	4	3	2	1	1
	24 godziny	20 ^{c), k)}	-	-	-	-	-
Pył zawieszony PM 10 ^{h)}	24 godziny	50 ^{c)}	-	-	-	-	-
	rok kalendarzowy	40 ^{c)}	-	-	-	-	-
Tlenek węgla	osiem godzin ⁱ⁾	10.000 ^{c), i)}	-	-	-	-	-

c) Poziom dopuszczalny ze względu na ochronę zdrowia ludzi; d) Suma dwutlenku azotu i tlenku azotu w przeliczeniu na dwutlenek azotu; e) Poziom dopuszczalny ze względu na ochronę roślin; f) Suma metalu i jego związków w pyłe zawieszonym PM10; g) Stężenie pyłu o średnicy aerodynamicznej ziaren do 2,5 μm (PM2,5) mierzone metodą wagową z separacją frakcji lub metodami uznanymi za równorzędne; h) Stężenie pyłu o średnicy aerodynamicznej ziaren do 10 μm (PM10) mierzone metodą wagową z separacją frakcji lub metodami uznanymi za równorzędne; i) Maksymalna średnia ośmiogodzinna, spośród średnich kroczących, obliczanych co godzinę z ośmiu średnich jednogodzinnych w ciągu doby. Każdą tak obliczoną średnią ośmiogodzinną przypisuje się dobie, w której się ona kończy; pierwszym okresem obliczeniowym dla każdej doby jest okres od godziny 1700 dnia

poprzedniego do godziny 100 danego dnia; ostatnim okresem obliczeniowym dla każdej doby jest okres od godziny 1600 do 2400 tego dnia czasu środkowoeuropejskiego CET; j) Poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2015 r. (faza I); k) Poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2020 r. (faza II).

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach wydał w 2019 roku Raport - „Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim. Raport wojewódzki za rok 2018”. Województwo zostało podzielone na strefy, gmina Pińczów znalazła się w strefie świętokrzyskiej. Na terenie gminy nie ma aktualnie stacji monitoringowych jakości powietrza.

Ze względu na ochronę zdrowia, zanieczyszczenie benzo(a)pirenem oraz pyłem zawieszonym (PM₁₀) usytuowało strefę świętokrzyską w klasie C, dla której stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne.

Pod względem pozostałych zanieczyszczeń dla strefy świętokrzyskiej nadano status klasy A z uwagi na nieprzekraczanie poziomu dopuszczalnego i docelowego dla każdej z ocenianych substancji.

Tab. 3. Wynik klasyfikacji stref dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnianych w ocenie rocznej dokonywanej pod kątem ochrony zdrowia (*Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim. Raport wojewódzki za rok 2018, W IOŚ, Kielce, 2019*).

Strefa	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy											
	As	BaP	C ₆ H ₆	CO	Cd	NO ₂	Ni	O ₃	PM ₁₀	PM _{2,5}	Pb	SO ₂
Strefa świętokrzyska	A	C	A	A	A	A	A	A	C	A	A	A

Negatywny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego mają lokalne kotłownie pracujące na potrzeby centralnego ogrzewania, a także małe przedsiębiorstwa spalające węgiel w celach grzewczych lub technologicznych. Brak urządzeń oczyszczania bądź odpylania gazów spalinowych powodują, iż całość wytwarzanych zanieczyszczeń trafia do powietrza atmosferycznego. Niska sprawność i efektywność technologii spalania są poważnym źródłem emisji zanieczyszczeń. Co więcej, głównym paliwem w sektorze gospodarki komunalnej jest węgiel, często zawierający znaczne ilości siarki.

Utrzymanie dobrej jakości powietrza a nawet poprawę jego jakości można uzyskać przez ograniczenie szkodliwych dla środowiska technologii, zmniejszenie oddziaływania obszarów niskiej emisji na środowisko naturalne, zwiększenie wiedzy ekologicznej mieszkańców.

Klimat akustyczny

Wskaźniki dotyczące dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku znajdują się w *Obwieszczeniu Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014, poz. 112). W przypadku planowania przestrzennego, które jest działaniem długookresowym zasadnym jest wykorzystywanie wskaźników długookresowych L_{DWN} i L_N, które odnoszą się do wszystkich dób w ciągu roku. Z kolei wskaźniki dobowe L_{AeqD} i L_{AeqN} wskazują hałas „chwilowy” odnotowany w danym miejscu w obrębie jednej konkretnej doby i są skutecznie stosowane w celach kontrolnych.

Tab. 4. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.

Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
	Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe objekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
	przedział czasu odniesienia równy wszystkim			
	dobom w roku	porom nocy	dobom w roku	porom nocy
Strefa ochronna „A” uzdrowiska Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży Tereny domów opieki społecznej Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego Tereny zabudowy zagrodowej Tereny mieszkaniowo – usługowe Tereny rekreacyjno - wypoczynkowe	68	59	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys mieszkańców	70	65	55	45

Tab. 5. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku wyrażone wskaźnikami L_{AeqD} i L_{AeqN} , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia pomiarów kontrolnych w odniesieniu do jednej doby.

Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
	Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe objekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{AeqD} przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	L_{AeqN} przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	L_{AeqD} przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następujących	L_{AeqN} przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
Strefa ochronna „A” uzdrowiska Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Tereny zabudowy związanej ze	61	56	50	40

stałym lub czasowym pobycem dzieci i młodzieży				
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego Tereny zabudowy zagrodowej Tereny mieszkaniowo – usługowe Tereny rekreacyjno - wypoczynkowe	65	56	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys mieszkańców	68	60	55	45

Na klimat akustyczny wpływ ma głównie hałas komunikacyjny (drogowy, kolejowy). Hałas komunikacyjny można oceniać wg subiektywnej skali uciążliwości (opracowanej przez PZH). Dla niektórych terenów poziom dopuszczalny należy do kategorii o średniej, a nawet dużej uciążliwości.

Tab. 6. Skala subiektywnej uciążliwości hałasu komunikacyjnego

Uciążliwość	Laeq [dB]
mała	< 52
średnia	52...62
duża	63.....70
bardzo duża	> 70

Główne źródła hałasu w gminie można podzielić na te komunikacyjne, wywoływane przez środki transportu oraz przemysłowe, wywoływane przez wszelkie procesy technologiczne.

Hałas komunikacyjny generowany jest przez ruch samochodów wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych, zwłaszcza drogi wojewódzkiej nr 766 i nr 767. Najbardziej narażeni na hałas mogą być mieszkańcy osiedli i budynków zlokalizowanych wzdłuż ruchliwych tras komunikacyjnych. Przy czym rosnąca liczba pojazdów oraz brak modernizacji dróg będzie tę sytuację pogarszał.

Hałas przemysłowy kształtowany jest w sposób nie identyczny dla wszystkich zakładów. Wynika to przedmiotu wykonywanej działalności a przez co przez dobór maszyn i urządzeń generujących hałas, izolacyjności hal i prowadzonego procesu technologicznego. Zasięg takiego oddziaływania zakładów jest ograniczony i ma charakter lokalny.

Obecnie na obszarze opracowania brak źródeł hałasu lecz uciążliwość mogą generować pracujące w pobliskiej kopalni piasków, maszyny budowlane.

Jakość wód powierzchniowych

W celu określenia jakości wód powierzchniowych na terenie województwa dolnośląskiego, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzi monitoring jakości wód powierzchniowych.

Na terenie gminy najbliższym ocenionym w 2017 roku JCWP jest Nida od Cieku od Korytnicy do ujścia (PLRW 20001021699).

Obszar opracowania znajduje się w JCWP o nazwie – Struga Podłęska (PLRW 20007216549) dla której oceniono na podstawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.

Lp	Nazwa punktu monitoringu/kod punktu/kod jcwp	Typ abiotyczny	Status	Stan/potencjał ekologiczny	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Ewentualne odstępstwa	Cele środowiskowe
1	Struga Podłęska (PLRW20007216549)	7	Silnie zmieniona część wód	zły	zagrożona	Brak możliwości technicznych	Dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny

Zgodnie z oceną stan wód powierzchniowych płynących przez teren opracowania (zasięg zbiornika JCWP – Struga Podłęska) jest zły.

Jakość wód podziemnych

Na terenie niemal całej gminy występuje Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 409 – „Niecka Miechowska” (SE). Jest to zbiornik porowo-szczelinowy o głębokości od 2 m do 150 m. Średnia głębokość wynosi około 70 m. Zbiornik ten posiada sporządzoną dokumentację hydrogeologiczną i występują tutaj obszary wysokiej i najwyższej ochrony (ONO i OWO).

Dla ochrony wód zbiornika wskazuje się następujące zasady:

- zakaz lokalizacji inwestycji szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi, a w szczególności wysypisk odpadów i wylewisk nie zabezpieczonych przed przenikaniem do podłoża; prowadzenia rurociągów transportujących substancje niebezpieczne i urządzeń do przeladunku i dystrybucji substancji ropopochodnych; zakaz nie powinien obejmować urządzeń i sieci infrastruktury technicznej, w tym komunikacji, niezbędnych dla obsługi mieszkańców Gminy (woda, gaz, kanalizacja, elektroenergetyka, ciepło, telekomunikacja, komunikacja)
- nakaz likwidacji dzikich wysypisk odpadów,
- nakaz uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej,
- nakaz likwidacji punktów bezpośredniego zrzutu ścieków do wód,
- ograniczenia bezściółkowej hodowli zwierząt,
- zakaz stosowania niektórych środków ochrony roślin, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Na obszarze gminy Pińczów występuje JCWPd nr 100, 114 i 115. Obszar opracowania znajduje się bowiem w zasięgu JCWPd nr 100 (PLGW2000100), który cechuje się dobrym stanem środowiskowym a ryzyko niespełnienia celów środowiskowych jest niezagrożone.

Więcej o JCWPd nr 100 opisano w poprzednim rozdziale.

Promieniowanie jonizujące i elektromagnetyczne

Istotnym elementem uwarunkowań środowiskowych są również gazociągi wysokoprężne i stacje redukcyjne gazu, a także linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia, w tym linie najwyższych napięć. Na obszarze opracowania oraz bliskim jego otoczeniu nie ma linii wysokiego napięcia.

Dopuszczalne poziomy elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego, dla pól stałych oraz zmiennych o częstotliwości 50 Hz i o częstotliwości od 0,001 do 300 000

MHz zostały określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Linie wysokiego napięcia powyżej 110 kV są źródłami pola elektromagnetycznego mogącego powodować przekroczenie wartości dopuszczalnych na terenach zamieszkałych. Największa wartość natężenia pola elektrycznego, jaka może wystąpić pod linią lub w jej pobliżu, zgodnie z przepisami, nie powinna przekraczać składowej elektrycznej 1 kV/m i składowej magnetycznej 60A/m. Szacuje się na podstawie badań pomiarowych, że granica strefy, w obrębie, której nie dopuszcza się do lokalizowania budynków przeznaczonych na stały pobyt ludzkie wynosi, co najmniej 14 m od osi linii (mierząc na poziomie 2 m npt. lub 1,6 m od krawędzi balkonu, tarasu, dachu albo ściany budynku mieszkalnego). Ostatecznie o zachowaniu norm rozstrzygać powinny stosowne pomiary.

Prawo ochrony środowiska nie ustala obowiązku uzyskania pozwolenia na emitowanie pól elektromagnetycznych przez linie i stacje elektroenergetyczne o napięciu znamionowym 110 kV lub wyższym, oraz przez instalacje radiokomunikacyjne (telefonii komórkowej), radionawigacyjne i radiolokacyjne, których równoważna moc promieniowana izotropowo jest równa lub przekracza 15W, generujące pola o częstotliwościach od 30kHz do 30 GHz.

Potencjalnym źródłem emisji promieniowania elektromagnetycznego mogą być stacje bazowe telefonii komórkowej. Rozkład pola w terenie wokół stacji bazowych był przedmiotem pomiarów wykonywanych w wielu krajach i w różnych warunkach. Wyniki tych badań wskazują, że intensywność promieniowania MF wokół stacji bazowych jest bardzo niewielka i wynosi zwykle poniżej 1 mW/m². Najbliższa stacja bazowa jest zlokalizowana w odległości 2,2 km od obszaru opracowania.

W ocenie specjalistów, stacje bazowe telefonii komórkowej nie przedstawiają problemu z punktu widzenia oddziaływania na stan zdrowia ludności i na środowisko.

Również w Polsce wykonano wiele pomiarów natężenia pól MF w otoczeniu stacji bazowych, zarówno zlokalizowanych na dachach budynków, jak i na specjalnych wieżach. Zmierzone wartości na zewnątrz budynków i w mieszkaniach wahały się w granicach 0,1 – 0,5 mW/m² (0.0001 – 0.0005 W/m²), a więc 200 – 1000 razy mniej niż dopuszczalna w Polsce norma. Nawet na balkonach w budynkach zlokalizowanych naprzeciw stacji bazowych na dachu sąsiedniego budynku natężenie pola nie przekraczało 1 mW/m² (0.001 W/m²).

Tab. 8. Natężenia pól mikrofalowych 900 MHz i 1800 MHz w okolicy anten stacji bazowych telefonii komórkowej (na podstawie 10 protokołów pomiarowych wykonanych w Polsce).

Lokalizacja punktu pomiarowego	Pole elektryczne (V/m)		Gęstość strumienia energii (W/m ²)	
	Srednia wartość zmierzona	Maksymalna wartość zmierzona	Srednia wartość zmierzona	Maksymalna wartość zmierzona
Na dachu, 5 m. od anten	0.60	1.0	0.0005	0.001
Na dachu, 10 m. od anten	0.30	0.80	0.0002	0.0006
Mieszkanie pod masztem antenowym	0.09	0.25	0.0001	0.0002
Mieszkanie w bloku naprzeciwko stacji bazowej	0.02	0.33	<0.0001	0.0003
Balkon mieszkania w bloku naprzeciwko stacji bazowej	0.30	0.60	0.0002	0.0005
Teren otwarty, 50 m. od anten stacji bazowej	0.03	0.30	0.0001	0.0002
Teren otwarty, 100 m. od anten stacji bazowej	0.01	0.12	< 0.0001	0.0001

3. Uwarunkowania ekofizjograficzne

W celu ograniczenia uciążliwości dla środowiska zagospodarowania oraz ograniczenia lub eliminacji niekorzystnych dla środowiska działań zaleca się uwzględnienie następujących ograniczeń i uwarunkowań wynikających z walorów przyrodniczych i krajobrazowych terenów gminy oraz obowiązujących przepisów odrębnych i szczegółowych.

W „Opracowaniu ekofizjograficznym podstawowym na potrzeby Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pińczów” sporządzonym w 2017 r., przez mgr A. Michalskiego, wskazano obszary predysponowane do pełnienia funkcji przyrodniczych i do pełnienia funkcji społeczno-gospodarczych:

Obszary predysponowane do pełnienia funkcji przyrodniczych

Wyznaczenie obszarów o funkcjach: glebochronne, wodochronne, związane z ochroną kopalin, różnorodności biologicznej, krajobrazowej oraz tzw. georóżnorodności. Pełnienie tych funkcji wiąże się z zakazem lub ograniczeniem prowadzenia niektórych polityk przestrzennych lub wprowadzania form zagospodarowania przestrzennego na obszarach, gdzie:

- istnieją wysokie walory przyrodnicze (np. siedliska i gatunki będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty);
- występują ograniczenia przyrodnicze lub prawne dla zagospodarowania przestrzennego;
- brak jest przydatności dla realizacji funkcji społeczno- -gospodarczych

Tereny o dominujących funkcjach przyrodniczych dominują w gminie Pińczów i są jednym z ważniejszych czynników kształtujących warunki życia społeczności gminnej. Należą do nich wszystkie obszary biologicznie czynne (w tym wodne), pozbawione trwałego zainwestowania i niezdegradowane (fizycznie, chemicznie lub biologicznie). Trzon tych obszarów składa się z kompleksów leśnych, łąk i pastwisk oraz terenów traktowanych z gospodarczego punktu widzenia jako nieużytki (ekologiczne, naturalne, seminaturalne).

Obszary predysponowane do pełnienia funkcji społeczno-gospodarczych

Z obszarów przydatnych dla tych funkcji wyklucza się m.in. większość terenów o dominujących funkcjach przyrodniczych, chociaż niektóre obszary leśne czy rolnicze (łąki i pastwiska) mogą też pełnić ekstensywnie realizowane funkcje gospodarcze.

Proponuje się aby nowa zabudowa o funkcjach społeczno-gospodarczych stanowiła uzupełnienie istniejących ośrodków osadniczych.

W przypadku wyznaczenia nowych terenów pod zabudowę należy uwzględnić następujące zasady minimalizujące oddziaływanie na formy ochrony przyrody w tym obszary Natura 2000:

- wprowadzania systemów gospodarki ściekowej (kanalizacja zbiorcza, oczyszczalnie ścieków – grupowe i indywidualne);
- wprowadzania centralnych (zbiorczych) systemów grzewczych;
- likwidacji substandardowego zainwestowania rekreacyjnego lub mieszkaniowego;
- wprowadzania podziemnej infrastruktury liniowej (linii energetycznych, rurociągów)
- odtwarzanie dawnych stosunków wodnych, poprzez wprowadzanie obiektów małej retencji, likwidację systemów odwadniających lub przywracanie dawnego biegu cieków;

- lokalizację elementów przeciwhałasowych oraz ograniczających dyspersję zanieczyszczeń atmosferycznych wzdłuż szlaków komunikacyjnych;
- prowadzenie proekologicznej gospodarki leśnej oraz zalesianie;
- wprowadzanie zadrzewień i zakrzewień pasmowych i kępowych w obrębie terenów rolnych i wsi;
- stosowanie zintegrowanej i ekologicznej gospodarki rolnej;
- dostosowywanie pokrywy roślinnej i użytków do warunków przyrodniczych, np. rzeźby terenu i głębokości poziomu wód gruntowych.

IV. ANALIZA USTALEŃ ZMIANY STUDIUM

1. Główne cele zmiany Studium

Celem zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pińczów jest wyłącznie ujawnienie złoża „Chruścice”, bez zmiany przeznaczenia.

2. Analiza i ocena wpływu rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych na środowisko

Obszar objęty opracowaniem zajmuje powierzchnię około 13,46 ha i położony jest w północno-wschodniej części gminy, w rejonie wsi Szczypiec. Położony jest w dużym kompleksie leśnym i jest niezagospodarowany. Najbliższe zabudowania oddalone są o około 180 m, oddzielone pasem lasu. Pomiędzy obszarami opracowania w pasie ok. 50 m pomiędzy złożami przepływa ciek Struga Podłęska, wzdłuż której zidentyfikowano przebieg chronionej fauny: Bobra europejskiego i Wydry. Ciek położony jest poza obszarem opracowania jednakże w zasięgu możliwych siedlisk tych zwierząt.

Planowana zmiana Studium dokonuje wyłącznie ujawnienia złoża "Chruścice" wynikającego z art. 95 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku – Prawo geologiczne i górnicze oraz decyzji z dnia 15 lipca 2019 r. znak: OWŚ-V.7427.11.2019, Marszałek Województwa Świętokrzyskiego zatwierdzającego dokumentację geologiczną złoża piasków „Chruścice” w obrębie ewidencyjnym Chruścice, na działkach nr 653 (Pole A) i 643 (Pole B). Projekt zatem nie zmienia przeznaczenia terenów, zachowując je zgodnie z obowiązującym dokumentem studium, który uzyskał pozytywne uzgodnienie instytucji z zakresu ochrony środowiska.

Zgodnie z obowiązującym studium na obszarze opracowania wskazano niewielki obszar eksploatacji złóż, obszar wód śródlądowych oraz teren leśny. W kontekście oceny takiego zagospodarowania, niewielkie oddziaływanie może wypłynąć z potencjalnego wydobycia zlokalizowanego w północnej części opracowania, a które może się wiązać głównie z pyleniem czy hałasem maszyn. Bez ingerencji w poziomy wodonośne a tym samym bez powstawania lejów depresyjnych. Należy przy tym podkreślić, że takie oddziaływanie będzie czasowe i odwracalne i zakończy się po ustaniu wydobycia.

Wskazany w przyjętym w 2019 roku studium kierunek zagospodarowania jako WS-wody śródlądowe, w kontekście oddziaływania na środowisko należy ocenić pozytywnie. Biorąc pod uwagę, że region zagrożony jest suszą, powstanie zbiornika wodnego wpisuje się w program małej retencji przeciwdziałający skutkom zmian klimatu. Pozytywnie powinien wpłynąć na warunki wilgotnościowe lasu i mieć udział w magazynowaniu wody. Zwiększy również bioróżnorodność kompleksu leśnego.

Analiza i ocena wpływu ustaleń kierunków zagospodarowania przestrzennego obowiązującego Studium Gminy Pińczów z 2019 r.

Na obszarze opracowania utrzymano kierunki zagospodarowania przestrzennego zgodne ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Pińczów przyjęte w 2019 r, w którym wskazano teren eksploatacji surowców -PG, teren wód śródlądowych -WS, teren istniejących lasów - ZL.

Planowana realizacja wydobycia piasków zmniejszy obszar biologicznie czynny i co za tym idzie możliwe strefy bytowania zwierząt. Przed eksploatacją usunięte zostaną drzewa i wierzchnia warstwa nakładu. W trakcie prac emisja do powietrza następować będzie poprzez pracę urządzeń czy transport kopaliny. Emisja zanieczyszczeń, głównie pyłowych, do powietrza będzie miała charakter niezorganizowany i występowała będzie podczas

prowadzonych prac wydobywczych, załadunku i transportu. Ich źródłem będą maszyny budowlane i ciężarówki, a oddziaływanie będzie, krótkotrwałe, okresowe oraz lokalne. Wspomniane maszyny będą również generować hałas akustyczny w czasie prac oraz mogą stanowić zagrożenie dla środowiska wodno-gruntowego w przypadku niekontrolowanych odcieków substancji ropopochodnych do gruntu. Natomiast eksploatacja surowca powinna odbywać się sposobem zapewniający ich ochronę, bez poboru tych wód i jego wypompowywania. Zatem nie dojdzie do obniżania naturalnego zwierciadła wód gruntowych, a stosunki wodne, tj. dynamika i reżim przepływu wód podziemnych nie zostaną naruszone. Oznacza to, że nie zostanie wytworzony lej depresyjny i nie zostanie naruszona równowaga pomiędzy wodami powierzchniowymi i podziemnymi. Natomiast nie przewiduje się zagrożenia ze strony odpadów technologicznych, bowiem takowe nie powinny być wytwarzane. Zatem przy ograniczeniu uciążliwości środowiskowych i przestrzeganiu przepisów nie przewiduje się niekorzystnego wpływu na jakość wód powierzchniowych i podziemnych.

Wskazany teren wód śródlądowych w zasadzie pokrywa się z obszarem podmokłym, pokrytym lasem, gdzie zmiana wymagałaby usunięcia drzewostanu, lecz z perspektywy retencji byłaby korzystna dla lokalnego środowiska. Doprowadziłoby to także do minimalnych zmian lokalnego klimatu oraz wpłynęło na wzrost różnorodności biologicznej o formy związane ze środowiskiem wodnym.

Teren istniejących lasów - ZL jest przeznaczeniem istniejącym co z punktu widzenia środowiska przyrodniczego jest korzystne. Zachowuje obszary bytowania fauny i flory, zwłaszcza w kontekście występującego blisko siedliska nr 1355 *Lutra lutra* wydry, oraz nr 1337 *Castor fiber* bobra europejskiego.

Przeznaczenie terenu wskazane w obszarze opracowania a wynikające z utrzymania kierunku zagospodarowania wynikającego z przyjętego Studium w 2019 r., może nieznacznie negatywnie oddziaływać na środowisko. Ma to również swoje potwierdzenie w przeprowadzonej strategicznej ocenie oddziaływania do ww. Studium, która wykazała brak znacząco negatywnego oddziaływania.

3. Analiza i ocena wpływu na poszczególne komponenty środowiska we wzajemnym powiązaniu

- *Wpływ na gleby i powierzchnię ziemi*
- *Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne*
- *Wpływ na powietrze atmosferyczne*
- *Wpływ na klimat akustyczny*
- *Wpływ na różnorodność biologiczną, świat roślinny i zwierzęcy oraz obszary chronione w tym Natura 2000*

- *Wpływ na klimat lokalny*
- *Wpływ na krajobraz, zabytki i zasoby naturalne*
- *Wpływ na zdrowie ludzi*

Niniejsza zmiana studium ujawnia jedynie złożę "Chruścice" i nie wprowadza zmian w przeznaczeniu terenów. Zatem w żadnym stopniu nie będzie wpływać na ww. komponenty środowiska. Ujawnienie złoża nie zmienia jego zagospodarowania i nie ustala nowego przeznaczenia pod eksploatację górnictwem, która to może negatywnie oddziaływać na środowisko.

W granicach obszaru opracowania zlokalizowany jest niewielki obszar eksploatacji górniczej PG, wyznaczony w studium w 2019r., który to może nieznacznie negatywnie oddziaływać na środowisko, głównie na komponent gleby i powierzchni ziemi, powietrza, hałasu czy wpływu na faunę i florę. Głównie związane to będzie z przekształceniem powierzchni ziemi, zerwaniem wierzchniej warstwy grunty, zanieczyszczenia pyłowego podczas prac czy emisji hałasu od maszyn. Sama eksploatacja zajmuje niewielką powierzchnię, zatem skala takiego oddziaływanie nie będzie znacząca, lecz może wpływać negatywnie na cenne gatunki fauny i flory znajdujące się w tym kompleksie leśnym. Natomiast przeznaczenie na zbiornik wodny – WS, w dużej mierze stanowi usankcjonowanie warunków występujących w tym obszarze, czyli terenu podmokłego, okresowo zalewanego w większych opadach. Jednakże wycinka drzew w celu projektowanego zagospodarowanie wpłynie nieznacznie negatywnie na lokalną bioróżnorodność. Niemniej powyższy wpływ i zagospodarowanie wynikające z przyjętego w 2019 r. dokumentu Studium wykazało brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody na podstawie przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko.

4. Oddziaływanie na obszary chronione

W granicach opracowania oraz bliskim sąsiedztwie występują obszary chronione : Obszar Natura 2000 – Ostoja Nidziańska PLH260003 oraz Nadnidziański Obszar Chronionego Krajobrazu. Na obszarze objętym opracowaniem i bliskim jego sąsiedztwie nie stwierdzono występowania cennych siedlisk przyrodniczych i flory. Natomiast, wzdłuż cieków wodnych – Struga Podłęska, przebiegającego między złożami , zidentyfikowano siedliska nr 1355 Lutra lutra wydry, oraz nr 1337 Castor fiber bobra europejskiego.

Nie prognozuje się oddziaływania na cele ochrony obszarów Natura 2000 w tym w szczególności na stan siedlisk przyrodniczych, siedlisk gatunków roślin, zwierząt i grzybów, gatunków obszarów natura 2000 oraz integralność obszaru natura 2000 i jego powiązania z innymi obszarami.

Nadnidziański Obszar Chronionego Krajobrazu

Na obszarze opracowania obowiązują działania ochrony i zakazy wynikające z NOChK, szerzej opisane wcześniej, które nie zakazują eksploatacji złóż kopaliny.

Projektowane przeznaczenie eksploatacji górniczej może stanowić zagrożenie dla nor, legowisk czy miejsc rozrodu, lecz ten zakaz nie dotyczy terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na

ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu. Zatem studium nie narusza w tym aspekcie zakazów występujących na terenie NOCHK.

Obszar Natura 2000 – Ostoja Nidziańska

Na obszarze objętym zmianą studium zlokalizowany jest Obszar Natura 2000- Ostoja Nidziańska, który szerzej opisano w rozdziale III, gdzie wskazano również cele i działania ochronne wynikające z ustanowienia na tym terenie planu zadań ochronnych.

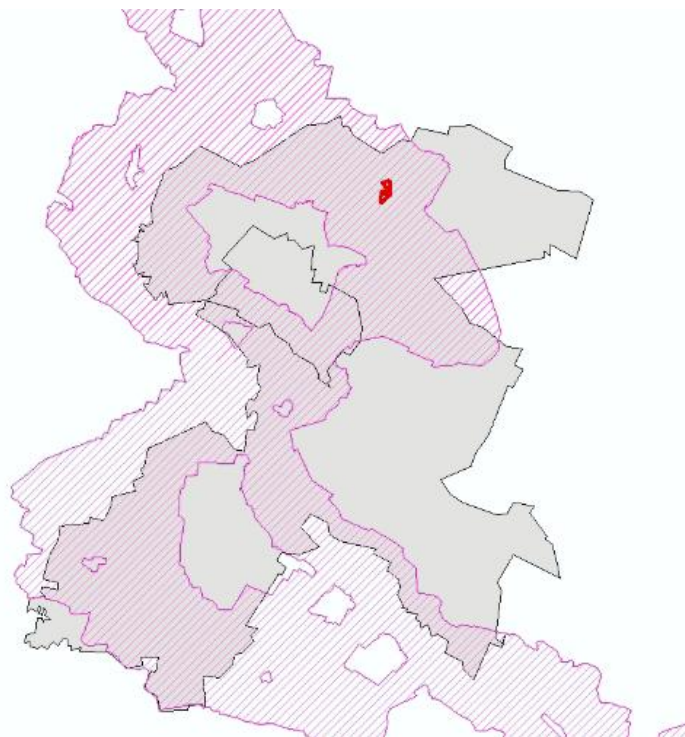
Na obszarze objętym opracowaniem i bliskim jego sąsiedztwie nie stwierdzono występowania cennych siedlisk przyrodniczych i flory. Natomiast, wzdłuż cieku wodnego przebiegającego między złożami, zidentyfikowano siedliska nr 1355 *Lutra lutra* wydry, oraz nr 1337 *Castor fiber* bobra europejskiego. W Zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH26000 określono „Zachowanie obecnej struktury i funkcji siedliska gatunku. Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców”. W zakresie wskazania działań ochronnych: „Przedmiot na znanych stanowiskach nie wymaga działań związanych z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania oraz z ochroną czynną”. Wskazano działania związane z monitoringiem stanu przedmiotów ochrony – C1 (ocena stanu zachowania przedmiotów, zgodnie z obowiązującą metodyką). W bliskim sąsiedztwie tych siedlisk zachowano istniejące obecnie przeznaczenie leśne oraz zbiornik wód śródlądowych, który może jedynie powiększyć siedlisko tej chronionej wodnej fauny.

Zatem projektowane na tym obszarze zagospodarowania nie naruszy celów ochronnych w Obszarze Natura 2000.

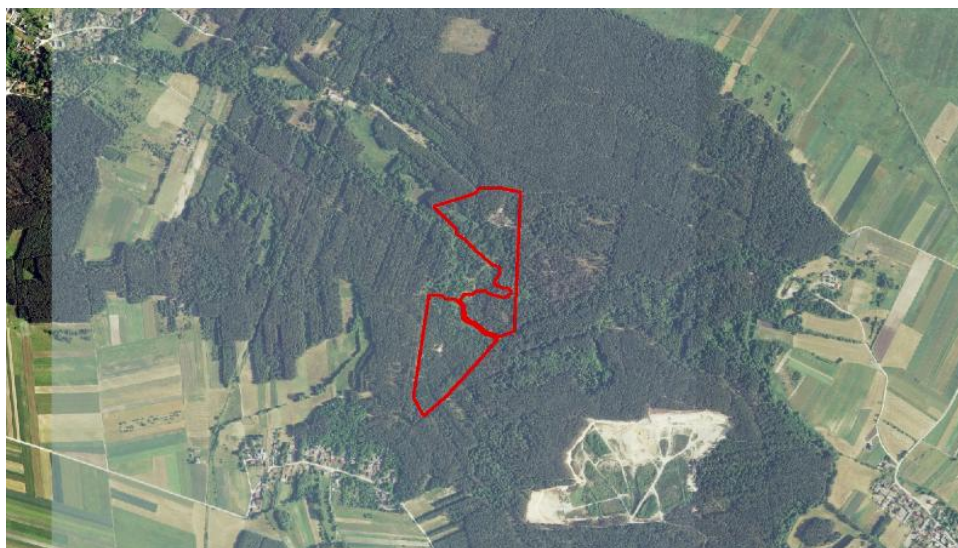
Korytarz ekologiczny Dolina Nidy (KPdC-8B)

Przez obszar opracowania przebiega korytarz ekologiczny Dolina Nidy (KPdC-8B) wg „Projektu korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce” (Jędrzejewski i in. 2005), zaktualizowanych w latach 2010-2012 przez Instytut Biologii Ssaków PAN w Białowieży, w ramach projektu „Ochrona obszarów siedliskowych i korytarzy ekologicznych dzikiej fauny przy drogach szybkiego ruchu w Polsce”. Zgodnie z „Mapą przebiegu korytarzy ekologicznych w Polsce”, która opracowana została przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) pod kierownictwem prof. dr. hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego. (Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011).

Przez obszar opracowania przebiega korytarz ekologiczny Dolina Nidy (KPdC-8B), którego szerokość w miejscu zmiany studium waha się w granicach ok. 4-4,5 km, a sąsiadujące tereny poza granicami opracowania są terenami leśnymi mogącymi stanowić dogodne obszary do bytowania dla zwierząt.

Ryc. Lokalizacja obszaru opracowania na tle korytarza ekologicznego Dolina Nidy (KPdC-8B) i w odniesieniu do granic gminy Pińczów (opracowania własne na podstawie www.mapa.korytarze.pl)

Ryc. Obszar opracowania na zdjęcie satelitarne (opracowanie własne na podstawie WMS geoportal – Ortofotomapa)

Nadnidziański Park Krajobrazowy

W uchwale stanowiącej Nadnidziański Park Krajobrazowy brak wskazań i dyspozycji dla obszarów znajdujących się w zasięgu otuliny parku, natomiast z uwagi na znaczne oddalenie obszaru objętego zmianą Studium od granic Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego, nie prognozuje się negatywnego wpływu na cele ochrony Parku.

Zatem zmiana Studium nie naruszy celów ochrony Parku i określonych zakazów.

V. PROPOZYCE ROZWIĄZAŃ OGRANICZAJĄCYCH NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO ORAZ ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

Ustalenia analizowanej zmiany Studium nie wprowadzają zmian przeznaczeń terenów i stanowią wyłącznie ujawnienie złoża "Chruścice", zatem brak negatywnego oddziaływania ustaleń zmiany studium na środowisko, a co za tym brak rekomendacji dotyczącej rozwiązań ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko oraz rozwiązań alternatywnych.

VI. METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień zmiany Studium pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do:

1. oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu,
2. przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska i ładu przestrzennego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.

Ad 1) W zakresie oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu na środowisko:

- w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których wydano decyzję o uwarunkowaniach środowiskowych, obowiązywać będzie monitoring środowiska w zakresie i metodach określonych w wydanej decyzji,
- może to być monitoring państwowy środowiska, prowadzony przez odpowiednie organy administracji państwowej, powołane do badania stanu środowiska,
- w przypadku skarg mieszkańców na uciążliwość prowadzonej działalności w oparciu o uchwalony dokument, analizę realizacji i badanie skażenia środowiska powinien przeprowadzić odpowiedni organ administracji samorządowej.

Ad.2) W zakresie realizacji ustaleń studium powinny być okresowe przeglądy zainwestowania obszaru i realizacji, wykonywane przez administrację samorządową na potrzeby oceny prowadzonej polityki przestrzennej. Częstotliwość okresowych przeglądów powinna być zgodna z przepisami szczególnymi (ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu:

- ocenę zgodności wydanych decyzji i pozwoleń budowlanych z projektem,
- ocena i aktualizacja form ochrony przyrody i najcenniejszych siedlisk przyrodniczych,
- ocena warunków i jakości klimatu akustycznego wykonywane 1 raz na 4 lata.
- W zakresie monitoringu poszczególnych elementów środowiska odpowiedzialne są jednostki i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie, a w zakresie ochrony środowiska Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów w dziedzinie ochrony środowiska, np. IMGW, RZGW i inne. Zgodnie z art. 10 Dyrektywy 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w celu uniknięcia powielania monitoringu raporty o stanie i jakości poszczególnych elementów środowiska powinny być przekazywane do gminy.

W celu oceny wpływu zagospodarowania na środowisko i człowieka można zastosować wskaźniki monitoringu.

VII. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Projekt zmiany Studium zgodny jest z zapisami *Planu zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego* oraz z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi, określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym dla studium.

Dla zmiany studium istotne z punktu widzenia ochrony środowiska są priorytety wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Do najważniejszych dokumentów zaliczyć należy:

- Koncepcję Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030,
- Wstępny Projekt Narodowego Planu Rozwoju 2007 – 2015,
- Narodową Strategię Rozwoju Regionalnego na lata 2007 – 2013,
- Dyrektywy Unii Europejskiej:
 1. 98/83/UE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
 2. Dyrektywy Ramowej UE dotyczącej wody, przyjętej w 1997 r.,
 3. Dyrektywy 98/15/EC z 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,
 4. Dyrektywy Ramowej w sprawie ogólnych zasad gospodarowania odpadami 75/442/EWG z 15 lipca 1975 r., Dyrektywy 9/31 WE w sprawie odpadów niebezpiecznych,
 5. Dyrektywy 43/92 EEC z 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000,

Dokumentami rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiącym podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, przyjęte przez stronę polską, m. n.:

- Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo),
- Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto, 1997 r. wraz Protokołem.,
- Konwencja Ramsarska o obszarach wodno – błotnych z 1971 r. ze zmianami w Paryżu (1982 r.) i Regina (1987 r.),
- Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro, 1992 r.,

- Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową z 1987 r. wraz z poprawkami londyńskimi (1990 r.), wiedeńskimi (1992 r.).

Ponadto ustalenia zmiany studium uwzględniają zapisy dokumentów strategicznych o randze krajowej. Są to między innymi:

- Z dniem 7 września 2019 r. wszedł w życie nowy dokument strategiczny w obszarze środowiska i gospodarki wodnej pt. „Polityka ekologiczna państwa 2030”, która ma zapewnić bezpieczeństwo ekologiczne Polski oraz wysokie jakości życia mieszkańców. Wskazuje główne cele i cele szczegółowe, które mają być realizowane przez projekty strategiczne oraz wiele zadań konkretyzujących działania wskazane w SOR. Dokument ten wskazuje główne kierunki interwencji”
- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań mówi o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia.
- Krajowy Program Zwiększania Lesistości, który jest instrumentem polityki leśnej w zakresie kształtowania przestrzeni przyrodniczej kraju, zawiera ogólne wytyczne sporządzania regionalnych planów przestrzennego zagospodarowania w dziedzinie zwiększania lesistości.
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych.
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych jest programem inwestycji rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym. Program pozwoli na wyeliminowanie nieoczyszczonych ścieków (pochodzących ze źródeł miejskich i aglomeracji) z wód powierzchniowych. Dokument dotyczy także poprawy jakości wód powierzchniowych, będących potencjalnym źródłem poboru ujęć komunalnych. Zamierzeniem Programu jest również pobudzenie inicjatyw lokalnych (nowe miejsca pracy) oraz pełne dostosowanie do wymogów Unii Europejskiej w zakresie wyposażenia w system oczyszczalni ścieków i kanalizacji.

Ustanowione na poziomach międzynarodowym i krajowym cele polityki ekologicznej znalazły swoje odzwierciedlenie w opracowanych na poziomie regionalnym dokumentach strategicznych, takich jak: „Program Ochrony Środowiska Województwa Świętokrzyskiego” czy „Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami”.

Studium realizuje również cele środowiskowe nakreślone w *Programie ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego na lata 2015-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025* oraz w *Planie gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego 2016-2022*.

Studium nie odnosi się bezpośrednio do ochrony środowiska, jednak pośrednio realizują idee zrównoważonego rozwoju wskazując przeznaczenia dla poszczególnych terenów z uwzględnieniem aspektów środowiskowych i walorów przyrodniczych obszarów. Opiniowany projekt zmiany studium nie ingeruje w sposób znaczący w obszary objęte

ochroną na terenie gminy i nie zmienia przeznaczeń terenów na tyle aby wywołać znacząco negatywne oddziaływanie na środowisko.

VIII. PROGNOZA ZMIAN ŚRODOWISKA W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ ZMIANY STUDIUM

1. Przyjęte założenia

Zmiana studium ma na celu ujawnienie złoża "Chruścice", bez zmiany kierunku zagospodarowania. Przeznaczenia zostały zachowane z obowiązującego studium.

2. Prognoza skutków wpływu zmiany ustaleń zmiany studium na środowisko przyrodnicze

Nie prognozuje się skutków wpływu zmiany ustaleń studium na środowisko z uwagi, na brak zmian sposobu i wielkości zagospodarowania. Niniejsza zmiana studium wyłącznie ujawnia na rysunku zasięg złoża "Chruścice", nie wskazując jego eksploatacji.

3. Oddziaływanie zmiany Studium poza obszarem opracowania

Realizacja ustaleń studium nie będzie miała wpływu na środowisko poza obszarem opracowania, z uwagi na brak zmiany w zagospodarowaniu.

4. Środowiskowe skutki zaniechania realizacji ustaleń zmiany studium

Celem zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pińczów jest ujawnienie złoża „Chruścice”, wymaganej przepisami art. 95 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku – Prawo geologiczne i górnicze oraz decyzji z dnia 15 lipca 2019 r. znak: OWŚ-V.7427.11.2019, Marszałek Województwa Świętokrzyskiego zatwierdzającego dokumentację geologiczną złoża piasków „Chruścice” w obrębie ewidencyjnym Chruścice, na działkach nr 653 (Pole A) i 643 (Pole B).

5. Oddziaływanie transgraniczne

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, z rozdziału 3, działu VI dotyczącego postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów opracowywany dokument nie będzie miał oddziaływania transgranicznego.

IX. STRESZCZENIE

Prognoza oddziaływania na środowisko obejmuje zagadnienia związane z problematyką ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, ochroną zdrowia mieszkańców, ochroną zasobów naturalnych, a także kształtowaniem i ochroną walorów krajobrazowych. Analizuje stan funkcjonowania środowiska i jego poszczególnych elementów oraz określa potencjalne zmiany w przypadku braku realizacji ustaleń studium. Ponadto zawiera informacje o przewidywanych przyrodniczych skutkach gospodarowania przestrzenią związanych z ustaleniami zmiany studium.

Obszar objęty opracowaniem zajmuje powierzchnię około 13,46 ha i położony jest w północno-wschodniej części gminy, w rejonie wsi Szczypiec. Położony jest w dużym kompleksie leśnym i jest niezagospodarowany. Najbliższe zabudowania oddalone są o około 200 m, oddzielone pasem lasu. Celem zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pińczów jest ujawnienie złoża „Chruścice”.

W związku z tym, że niniejsza zmiana polega jedynie na ujawnieniu graficznym na rysunku studium oraz w tekście takiego złoża, bez ingerencji w przeznaczenie terenów, czy umożliwienie wydobycia, nie prognozuje się oddziaływania na środowisko. Natomiast utrzymane przeznaczenie terenów wynika z uchwalonego w 2019 r. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pińczów, wobec którego przeprowadzone strategiczna ocena oddziaływania na środowisko nie wykazała znacząco negatywnego oddziaływania na środowisko, w tym na cele ochrony występujących tutaj form ochrony przyrody.